

Фронтири міста: історикокультурологічний альманах / ред.
В.В. Грибовський. – Дніпропетровськ: Герда, 2015. – Вип. 4.
– 256 [5] с.: іл., карти.

ISBN 9786177097340

Зміст

Грунт

Чорновол І.П. Релігія та культура на фронтірі // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Чорновол І.П., кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

Реферат

Посилання

Adelman J., Aron S. From Borderlands to Borders: Empires, Nation-States, and the Peoples in Between in North American History // *The American Historical Review*. – Vol. 104. – № 3. – 1999. – P. 813–841.

Berkhofer R. The North American Frontier as Process and Context // Howard Lamar and Leonard Thompson, eds., *Frontier in History. North America and Southern Africa Compared*. – New Haven and London: Yale University Press, 1981. – P. 67.

Billington R. Land of Savagery, Land of Promise. The European Image of the American Frontier in the Nineteenth Century. – New York, London: W.W.Norton & Company, 1981. – P. 186–194.

Bolton H. Mission as a Frontier Institution in the Spanish-American Colonies // *American Historical Review*. – Vol. 23. – № 1. – October, 1917. – P. 42–61.

Burns R. The Missionary Syndrome: Crusader and Pacific Northwest Religious Expansionism // *Comparative Studies in Society and History*. – Vol. 30. – № 2 – 1988. – P. 271–285.

Brauer R. Boundaries and Frontiers in Medieval Frontier Geography. – Philadelphia: Transactions of the American Philosophical Society Held at Philadelphia for Promoting Useful Knowledge, v. 85, 1995. – P. 59.

Chornovol I. „Wild West” and „Wild Fields”: Ukraine in the Light of Frederick Jackson Turner’s Frontier Thesis. The text of the public lecture given in Columbia University, Harriman Institute on February 15, 2008 and Shevchenko Scientific Society, March 15, 2008 // Електронний ресурс:
http://www.shevchenko.org/users/shevchenko-cgi/webdata_news.cgi?fid=1205945129&query=pagenum%3D1%26cgifunction%3DSearch&cgifunction=form

Drummond S., Nelson L. The Western Frontiers of Imperial Rome. – Armonk, NY – London: M.E.Sharpe, 1994. – P. 206–208.

Elkin A.P. Reaction and Interaction: A Foodgathering People and European Settlement in Australia, Beyond the Frontier. Social Process and Cultural Change. – Garden City, NY: Published for the American Museum of Natural History [by] Natural History Press, 1967; American Museum sourcebooks in anthropology, 1967. – P. 43–70.

Elphick R. Africans and the Christian Campaign in Souther Africa // Howard Lamar and Leonard Thompson, eds. Frontier in History. North America and Southern Africa Compared. – New Haven and London: Yale University Press, 1981. – P. 307.

Frontier in History. North America and Southern Africa Compared. Howard Lamar and Leonard Thompson, eds. – New Haven and London: Yale University Press, 1981.

Heywood C. The Frontier in Ottoman History: Old Ideas and New Myths // Frontier in Question. Eurasian Borderlands, ed. by D. Power and N. Standen. – London, 1999. – P. 228–249.

Khodarkovsky M. Russia's Steppe Frontier: the Making of a Colonial Empire, 1500–1800. – Bloomington: Indiana University Press, 2001.

Klein K. Frontiers of Historical Imagination. Narrating the European Conquest of Native America. 1890–1990. – Berkeley, Los Angeles, London, 1997. – P. 210.

McNeill W. The Great Frontier. Freedom and Hierarchy in Modern Times. – Princeton, NJ: Charles Edmondson Historical Lectures, 4, 1983. – P. 10.

Miller D. Ethnogenesis and Religious Revitalization Beyond the Roman Frontier: The Case of Frankish Origin // Journal of World History. – Vol. 4 – № 2. – Fall, 1993. – P. 277–285.

Sullivan R. The Medieval Monk as Frontiersman // The Frontier. Comparative Studies. – Vol. 2. William W. Savage, jr., Stephen Thompson, ed. – Norman: University of Oklahoma Press, 1977. – P. 25–41.

Tazbir J. Polska przedmurzem Europy. – Warszawa, 2004.

Tyerman C. God's War. A New History of the Crusades. – Cambridge, MA: The Balknap of Harvard University Press, 2006. – P. XIII.

Брехуненко В. Козаки на Степовому Кордоні Європи. Типологія козацьких спільнот XVI – першої половини XVI ст. – Київ: Інститут археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського, 2011.

Грибовський В. «Дело – табак». Два епізоди з життя полонених турків у російському Азові на поч. XVIII ст. (за документами Державного архіву Воронізької області) // Фронтири міста. – Вип. 2. – Дніпропетровськ: Герда, 2013. – С. 150.

Грушевський М. Історія України-Руси. – Т. VII. – Київ, 1995. – С. 390.

Дашкевич Я. Конфесійні відносини Великого кордону (XIV–XVIII ст.) // Історія релігій в Україні. Праці XI Міжнародної наукової конференції, Львів, 16–17 травня 2001 р. – Кн. 1. – Львів, 2001. – С. 206–210.

Каппелер А. Южный и восточный фронтир России в XVI–XVIII веках // Ab-Imperio. – № 1. – Казань, 2003. – С. 48.

Плохій С. Наливайкова віра: козацтво та релігія в ранньомодерній Україні. – Київ: Критика, 2005. – С. 136–138.

Чорновол І. «Дике Поле» і «Дикий Захід». Україна у світлі тези Тернера // Критика. – 2006. – № 6. – С. 26–28.

Чорновол І. Середньовічні фронтири та модерні кордони // Критика. – 2006. – № 10 – С. 9–12.

Чорновол І. Фронтири Росії // Критика. – 2007. – № 6. – С. 17–21.

Чорновол І. Географія фронтиру та її піонери // Критика. – 2008. – № 7–8. – С. 27–30.

Чорновол І. З історії історичної науки в США: історіографія Латинської Америки і «теза Болтона» // Історіографічні дослідження в Україні. – Київ, 2008. – Вип. 19 – С. 132–157.

Чорновол І. Середні Віки у світлі Тернерової тези про фронтир // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – Вип. 13. – Дрогобич, 2009. – С. 203–216.

Чорновол І. Теорія компаративних фронтирів // Регіональна історія України. – Вип. 3. – Київ, 2009. – С. 41–66.

Чорновол І. Історіографія Австралії у світлі тези Тернера // Регіональна історія України. – Вип. 4. – Київ, 2010. – С. 239–248.

Чорновол І. Дискурс колонізації в українській історіографії у світлі теорії фронтиру // Історія – ментальність – ідентичність. Т. IV: Історична пам'ять українців і поляків у період формування національної свідомості в XIX – першій половині XX століття. – Львів, 2011. – С. 151–164.

Чорновол І. Фредерик Джексон Тернер і концепція фронтиру // Регіональна історія України. – Вип. 5. – Київ, 2011. – С. 77–100.

Чорновол І. Блукаючі метрополії. Історіографія Канади у світлі тези про фронтир // РІУ. – Вип. 6. – Київ, 2012. – С. 115–124.

Чорновол І. Фронтири Стародавнього Риму // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – Вип. XVI. – Дрогобич, 2012. – С. 18–31.

Липа К.А. Теорія архітектури, містика і війна // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Липа К.А., мистецтвознавець, Київ, Україна.

Посилання

Bogdanowski J. Architektura obronna w krajobrazie Polski. Od Biskupina do Westerplatte. – Warszawa – Kraków, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002. – P. 89.

Darvas G. Symmetry: cultural-historical and ontological aspects of science-arts relations: the natural and man-made world in an interdisciplinary approach. – Basel, Birkhäuser Verlag AG, 2007. – P. 184.

Goudeau J. A Northern Scamozzi // Nicolaus Goldmann and the Universal Theory of Architecture // Annali di architettura. – № 18–19, 2006–2007. – P. 243.

Naronowicz-Naroński J. Architektura militaris, to jest budownictwo wojenne // Prace Komisji WojskowoHistorycznej Ministerstwa Obrony Narodowej, seria B, nr. 4. – Warszawa, 1957. – P. 128.

Perez-Gomez A. Architecture and the Crisis of Modern Science. – MIT Press, Cambridge, 1994. – P. 9.

Pollak M.D. Cities at War in Early Modern Europe. – Cambridge University Press, 2010. – P. 25.

Roob A. Alchemy & Mysticism – Taschen, 2005. – P. 25.

Thompson E.H. J.V. Andrea: Christianopolis. – Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, 1999.

Vera M.A. Proportion, Symmetry and Mathematics in the Renaissance Theory of Construction: Vignola's treaty of Architecture and Musical Mirror // Proceedings of the Third International Congress on Construction History. – Cottbus, 2009.

Wasowski B.N. Callitectonicorum seu de pulchro architecturae sacrae & civilis. – Poznaniae, 1678. – P. 2.

Wilhelms J. *Architectura Civilis*. – Nurnberg, 1649. – Пер. В. Хоборова.

Королев К. *Энциклопедия символов, знаков, эмблем*. – М.: Эксмо, 2003. – С. 456.

Паславський І.В. *Філософська та науково-природнича думка*. // *Історія української культури*, Т. 2. – К, 2001.

Мифы народов мира. *Энциклопедия*. – М.: Советская Энциклопедия, 1987.

Українська поезія сер. XVII ст. – К.: Наукова думка, 1992 – С. 36.

Чижевський Д. *Нариси х історії філософії на Україні*. – К., 1992. – С. 27–28.

Эко У. *История красоты*. – М.: Слово, 2005. – С. 64–69.

Абель Полесе. Неформальність та кордон: нотатки з електрички Одеса–Кишинів // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Абель Полесе, доктор філософії, старший науковий співробітник Інституту політології Таллінського університету.

Посилання

Bovi M. The nature of the underground economy – some evidence from OECD countries // *Journal for Institutional Innovation, Development & Transition*. - 2003. - № 7. – P. 60–70.

Dogaru V. Moldova, and economic arm wrestle // *Електронний ресурс*:
<http://www.tol.org/client/article/12702-an-economic-arm-wrestle.html>.

Foucher M. *Fronts et Frontières, un tour du monde géopolitique*. – Paris: Fayard, 1991. – P. 47.

Harrison G. Corruption, development theory and the boundaries of social change // *Contemporary Politics*. – 1999. – № 5 (3). – P. 207–220.

Hart K. Informal Income Opportunities and Urban Employment in Ghana // *Journal of Modern African Studies*. – 1973. - № 11 (1). – P. 61–89.

Herlihy P. *Odessa: a History*, Cambridge; Mass.: Harvard University Press, 1991.

Miller W.L., Grodeland A.B., Koshechkina T.Y. Victims or Accomplices? Extortion and bribery in Eastern Europe. In *Economic Crime in Russia* (eds A. Ledeneva and M. Kurkchian). – London: Kluwer Law International, 2000.

Morris J. Beyond coping? Alternatives to consumption within a social network of Russian workers // *Ethnography*. – 2013. – № 14(1). – P. 85–103.

Morris J. Unruly Entrepreneurs: Russian Worker Responses to Insecure Formal Employment // *Global Labour Journal*. - 2012. - № 3(2). – P. 217–236, див. електронний ресурс:
<http://digitalcommons.mcmaster.ca/globallabour/vol3/iss2/2>

Morris J., Polese A. *The Informal Post-Socialist Economy: Embedded Practices and Livelihoods*, London and New York: Routledge. – 2013.

Morris J., Polese A. Informal Health and Education Sector Payments in Russian and Ukrainian Cities // *European Urban and Regional Studies* (forthcoming, 2014).

Neukirch K. Transdnistria and Moldova: Cold Peace at the Dniestr // Helsinki Monitor. – 2001.– No. 2. – P. 121–135.

Ó Beacháin D. 'The Role of the EU and the OSCE in Promoting Security and Cooperation in the South Caucasus and Moldova' in Ayca Ergun and Hamlet Isaxanli (eds) Security and Cross-Border Cooperation in the EU, Black Sea Region and the Southern Caucasus (NATO Science for Peace and Security Series, IOS Press). – 2013. – P. 42–57.

Palmer L. Bureaucratic corruption and its remedies. In Corruption: Causes, Consequences and Control / ed. M. Clark. – London: Pinter, 1983.

Papava V., Khaduri N. On the shadow political economy of the post communist transformation, an institutional analysis // Problems of Economic Transitions. – 1997. – № 40 (6). – P. 15–34.

Polese A. Border Crossing as a Daily Strategy of Post Soviet Survival: the Odessa-Chisinau Elektrichka // The Anthropology of Eastern Europe Review. – 2006. – № 24(1). – P. 28–37.

Polese A. The guest at the dining table: economic transition and the reshaping of hospitality, reflections from Batumi and Odessa // Anthropology of Eastern Europe Review. – 2009. – № 27(1). – P. 65–77.

Polese A., Rodgers P. Surviving Post-Socialism: The Role of Informal Economic Practices // International Journal of Sociology and Social Policy. – 2011. – № 31 (11/12). – P. 612–618.

Polese A. Who has the right to forbid and who to trade? Making sense of illegality on the Polish-Ukrainian border. In Borders as Resources /eds B. Bruns and J. Miggelbring. – Leipzig: VS Verlag, 2012.

Putnam R. Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy. – Princetown; NJ: Princetown University Press, 1993.

Rasanayagam J. Market, state and community in Uzbekistan: reworking the concept of the informal economy. Max Planck Working Papers. №. 59. – 2003.

Ruré A. Ukrainiens et Roumains, IX–XX siècle. – Paris: l'Harmattan, 1999. – P. 228.

Temple P., Petrov G. Corruption in higher education: some findings from the states of the former Soviet Union // Higher Education Management and Policy. – 2004. – № 16 (1). – P. 83–99.

Wanner C. Money, morality and new forms of exchange in postsocialist Ukraine // Ethnos. – 2005. – № 70 (3). – P. 515–537.

Werner C. Gifts, bribes and development in post-Soviet Kazakhstan. In Economic Development: an Anthropological Approach (eds J.H. Cohen and N. Dannhaeuser). Walnut Creek, CA, Altamira Press. 2002.

Никольский К. 7-й выходит из тени // Корреспондент. – 2005. – 4 июня.

Идрисов Э.Ш. Астраханские ногайцы в современных процессах урбанизации // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Идрисов Э.Ш., кандидат политических наук, заместитель директора Астраханского филиала Российской академии народного хозяйства и государственной службы при Президенте РФ.

Посилання

Арсланов Л.Ш., Викторин В.М. Кто такие астраханские ногайцы // Политическая агитация: журнал отдела пропаганды и агитации областного комитета КПСС Астраханской области. – 1988. – № 20. – С. 11–15.

Викторин В.М. Идрисов Э.Ш. Астраханские ногайцы // Возрождение. Прошлое, настоящее и будущее народов Дагестана. Республиканский научно-популярный журнал. – № 9. – 2008. – С. 23–25.

Викторин В.М. К этнической истории карагащей // Поволжский край. Межвузовский научный сборник. – Саратов: Саратовский государственный университет, 1983. – С. 147–162.

Идрисов Э.Ш. Этнокультурные и социальные аспекты взаимоотношения ногайцев-карагащей с народами Нижнего Поволжья в XVIII – первой половины XIX вв. // Ногаеведческий сборник: сборник научных статей. – Вып. 1. Актуальные вопросы истории и культуры ногайцев. – Астрахань: Color, 2012. – С. 34–35.

Казалиева К.Н. Этническая идентичность ногайцев России: автореф. дисс... канд. соц. наук. – СПб: СПбГУ, 2006.

Сариева А.К., Идрисов Э.Ш. Проблемы этнической адаптации вынужденных переселенцев санитарно-защитной зоны Красноярского района Астраханской области к городским условиям // Геология, география и глобальная энергия. – Астрахань: Изд-во Астраханского университета, 2006. – № 1. – С. 175–179.

Скрыльникова Ж.Х. «Астраханьгазпром» в судьбах ногайцев-карагащей Астраханской области // Этнографическое обозрение. Издательство Института этнологии и антропологии РАН. – 2008. – №3. – С. 89–102.

Таналиева А.Д. Кулинарные традиции ногайцев-карагащей // Астраханские краеведческие чтения: сб. ст. – Астрахань: Издатель Сорокин Р.В., 2010. – Вып. 2. – С. 298–300.

Чирук С.В. На орбіті Херсону. Старошведська колонія // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Чирук С.В., аспірант кафедри історії України Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара, Україна.

Посилання

Ännu engång Gammalsvenskby // Folkvännen, torsdagen den 6 december, № 285, 1883, sida 2.

Aus Sibirien-2006: [III междунар. науч.-практ. конф. «Стеллеровские чтения», 17–19 июня 2006 г., Тобольск]: науч.-информ. сб. / [редкол.: Ярков А. П. (гл. ред.) и др.]. – Тюмень: Экспресс, 2006. – 247 с.

Folkvännen, måndagen den 7 maj, 1883, № 103, sida 1–2.

Från Gammalsvenskby i Ryssland. // Finland, torsdagen den 8 januari, № 5, 1885 – sida 2.

Hedman J., Åhlander L. Historien om Gammalsvenskby och svenskarna i Ukraina. – Stockholm, 2003. – S. 66.

Karlgren A. Gammalsvenskby. – Stockholm, 1924. – S. 27.

(meddeladt). Till Gammalsvenskby // Nya Pressen, torsdagen den 1 oktober, № 266, 1885 – sida 2.

Poppel F., Schellekens J., Liefbroer A.C. Religious differentials Poppel F., Schellekens J., Liefbroer A.C. Religious differentials in infant and child mortality in Holland, 1855–1912 // Population Studies. – 2002. – № 56. – P. 277–289.

Rieber A. Changing Concepts and Constructions of Frontiers: A Comparative Approach // *Ab-Imperio. Theory and History of Nationalism and Empire in the Post-Soviet Space*. – 2003. – N 1. – С. 37–38.

Russwurm C. Eibofolke oder die Schweden an den Küsten Ehistlands und auf der Insel Runö. – Reval, 1885. – 375 s.

Sällskapet Svenska folkskolans vänner // *Morgonbladet, tisdagen den 10 juni, № 133, 1884* – sida 2.

Utas J. Svenskyborna historia och öde från trettonhundra till nu. – Visby, 1982 – S. 37–39.

Антифеодальная борьба вольных шведских крестьян в Эстляндии XVIII–XIX вв.: сборник документов / ред. Ю. Мадиссон. – Таллин, 1978. – С. 11–13.

Державний архів Дніпропетровської області. – Ф. 134: Катеринославська контора іноземних поселенців Півдня Росії. – Оп. 1. – Спр. 561. – Арк. 1–8. 8

Державний архів Дніпропетровської області. – Ф. 134. – Оп. 1. – Спр. 563. – Арк. 1–6.

Державний архів Дніпропетровської області. – Ф. 134. – Оп. 1. – Спр. 1. – Арк. 9.

Державний архів Дніпропетровської області. – Ф. 134. – Оп. 1. – Спр. 561. – Арк. 3.

Державний архів Дніпропетровської області. – Ф. 134. – Оп. 1. – Спр. 10. – Арк. 28.

Державний архів Дніпропетровської області. – Ф. 134. – Оп. 1. – Спр. 193. – Арк. 1–8.

Державний архів Дніпропетровської області. – Ф. 134. – Оп. 1. – Спр. 55. – Арк. 59–61.

Державний архів Дніпропетровської області. – Ф. 134. – Оп. 1. – Спр. 2. – 11 арк.

Державний архів Одеської області. – Ф. 6: Опікунський комітет про іноземних поселенців Південної Росії. – Оп. 5. – Спр. 3661. – 7 арк.

Державний архів Одеської області. – Ф. 6. – Оп. 5. – Спр. 3661. – Арк. 1–4. Оригінал.

Державний архів Одеської області. – Ф. 6. – Оп. 5. – Спр. 3661. – Арк. 5–7. Оригінал.

Дружинина Е.И. Кючук-Кайнарджийский мир 1774 года (его подготовка и заключение). – М., 1955. – С. 276.

Дружинина Е.И. Южная Украина в период кризиса феодализма. 1825–1860 гг. – М., 1981. – С. 20.

Кабузан В.М. Заселение Новороссии (Екатеринославской и Херсонской губерний) в XVIII – первой половине XIX в. (1719–1858 гг.). – М., 1976. – С. 173.

Клаус А. Наши колонии. Опыты и материалы по истории и статистике иностранной колонизации в России. – СПб., 1896. – Вып. 1. – 455 с.

Князева Е.Е. Метрические книги Санкт-Петербургского консисториального округа как источник по истории лютеранского населения Российской империи XVIII – начало XX века: дис... канд. ист. наук: 07.00.09. – СПб., 2004. – С. 71.

Котлярчук А.С. «В кузнице Сталина»: шведские колонисты Украины в тоталитарных экспериментах XX века. – М., 2012. – С. 59.

Кулинич І.М. Як і коли з'явилися шведські колонії в Південній Україні // *Український історичний журнал*. – 1995. – № 1. – С. 118–121.

Маліцька Ю.Г. Естонські шведи на півдні Російської імперії: міграція, адаптація та акультурація переселенців-колоністів (1781–1871 рр.): дис... канд. ист. наук: 07.00.02. – Дніпропетровськ, 2010. – С. 29–30.

Ордера светлейшего князя Григория Александровича Потёмкина-Таврического Новороссийского генерал-губернатора // Записки императорского Одесского общества истории и древностей. – Т. 11. – Одесса, 1879. – С. 324–377.

Писаревский Г. Вызов колонистов из южной Европы и бунт корсиканцев. Очерк из истории иностранной колонизации в России (по неизданным архивным документам) // Русский вестник. – Т. 273. – Май, 1901. – С. 178.

Писаревский Г. Переселение шведов с острова Даго в Новороссийский край // Из истории иностранной колонизации в России в XVIII веке (по неизданным архивным документам). – М., 1909. – С. 221– 226.

Російський державний історичний архів. – Ф. 828: Метричні книги приходів Петербурзького консисторіального округу. – Оп. 14. – Спр. 96, 98, 107, 118, 124.

Російський державний історичний архів. – Ф. 828: Метричні книги приходів Петербурзького консисторіального округу. – Оп. 14. – Спр. 107, 118, 124, 129.

Самуил Христианович Контениус об иностранной колонизации Южной России: сборник документов 1801–1829 / ред. О.В. Айсфельд. – Одесса, 2003. – С. 75.

Скальковский А. Опыт статистического описания Новороссийского края. – Одесса. – 1850. – Ч. 1. – С. 264–265.

Чирук С.В. Чи була чума у Старошведській колонії? Колонізація Південного Придніпров'я у контексті епідемічної загрози // Вісник Дніпропетровського Національного університету: Історія та археологія. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2013. – Вип. 21. – С. 89–94

Шебалдина Г.В. Шведские военнопленные в Сибири. Первая четверть XVIII века. – М., 2005. – 210 с.

Штах Я. Очерки из истории и современной жизни южнорусских колонистов. – М, 1916. – С. 13–29.

Щукин В.В. Адмиралтейские поселения, Черноморские адмиралтейские поселения // Электронний ресурс: <http://history.mk.ua/admiraltejskie-poseleniya-chernomors.htm>

Грибовский В.В. Город Ногайск и ногайцы // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Грибовский В.В., кандидат исторических наук, научный редактор альманаха "Фронтири Міста", г. Днепропетровск, Украина.

Посилання

Castelnau Gabriel, de. Essai sur l'histoire ancienne et moderne de la Nouvelle Russie. Statistique des provinces qui la composent. Fondation d'Odessa; ses progrès, son état actuel; détails sur son commerce. Voyage en Crimée, dans l'intérêt de l'agriculture et du commerce. – Т. 2. – Paris: Rey et Gravier, 1820. – P. 344.

De Goureff. De la civilization des Tatars Nogaïs dans le midi de la Russia europeene. – Charcow, 1816. – P. 32.

Gutrie Maria. A tour, performed in the years 1795–1796, throw the Taurida, or Crimea ... and all other countries on the North Shore of the Euxine, ceded to the Russia by the Peace of Kainargi and Jassy. – London: printed by Nichols and son, 1802. –P. 48.

- Hommaire de Hell Xavier. Les steppes de la mer Caspienne, le Caucase, la Crimée et la Russie méridionale. Voyage pittoresque, historique et scientifique. – Т. 1. – Paris: P. Bertrand, éditeur; Strasbourg: V. Levrault, libraire, 1843. – P. 276.
- Schlatter Daniel. Bruchstücke aus einigen Reisen nach dem südlichen Rußland, in den Jahren 1822 bis 1828: mit besonderer Rücksicht auf die Nogayen-Tataren am Asowschen Meere, – St. Gallen: Huber, 1830. – S. 230.
- Seymour H.D. Russia on the Black Sea and Sea of Azof: being a narrative of travels in the Crimea and bordering provinces with notices of the Naval, military and commercial resources of those countries. – Third edition. – London: John Murray, 1855. – P. 23.
- Spencer E. Travels in Circassia, Krim Tartary etc. in 1836. – London: Henry Colburn, 1837. – P. 130.
- Архив князя Воронцова. – Кн. 38: Бумаги фельдмаршала кн. М. С. Воронцова. – М.: Университетск. тип., 1892. – С. 88.
- Бастрыга И., Лыман И. Начала истории Бердянска. – Запорожье: б. и., 2002. – С. 33–34.
- Бушаков В.А. Студії з ономастики та етимології. – К.: Інститут української мови НАН України, 2007. – С. 25.
- Воспоминания Андрея Михайловича Фадеева // Русский архив. – 1891. – Т. 2. – С. 328.
- Грибовський В.В. Ногайське козацьке військо: юридичний статус і соціальний контент // Кубань–Україна: питання історико-культурної взаємодії. Вип. VII. – Краснодар; Київ: ЭДВИ, 2013. – С. 266–300.
- Копия с прошения ея императорскаго величества от Евпаторийского общества, октябрь 1807 г. // Отдел рукописей Российской национальной библиотеки. – Ф. 609: Попов В.С. – Д. 10. – Л. 262–262 об.
- Корнис И. Краткий обзор положения ногайских татар, водворенных в Мелитопольском уезде Таврической губернии // Телескоп, журнал современного просвещения, издаваемый Н. Надеждиным. – Вып. 33. – М.: тип. Н. Степанова, 1836. – С. 15.
- Кримський А.Е. Література кримських татар // Студії з Криму. Відбитки з «Записок Історичнофілологічного відділу». – К.: друкарня ВУАН, 1930. – С. 169.
- Мертваго Д.Б. Записки. 1760–1824. – М.: тип. Грачёва и Ко, 1867. – С. 190.
- Полное собрание законов Российской империи с 1649 г. – Т. 37: 1820–1821. – СПб.: тип. II отд. ЕИВ канцелярии, 1830. – С. 467.
- Российский государственный исторический архив. – Ф. 383. – Оп. 29. – Д. 917: «По представлению херсонскаго военного губернатора Розенберга о нагайцах оставшихся из орд Едисанской, Едичкульской и Джамбулукской». – 15 апреля 1804 – 6 мая 1807. – Л. 197, 198 об., 206–206 об., 207.
- Российский государственный исторический архив. – Ф. 1151. – Оп. 1-1823. – Д. 105: «Дело о начальнике нагайцов, надворном советнике графе де Мезоне». – Л. 2–2 об.
- Сергеев А. Ногайцы на Молочных водах (1790–1832 г.). Исторический очерк // Известия Таврической ученой архивной комиссии. – Т. 48. – Симферополь: тип. Таврич. губерnsk. земства, 1912. – С. 29–32.
- Сергеев А.А. Уход Таврических ногайцев в Турцию в 1860 г. // Известия Таврической ученой архивной комиссии. – Т. 49. – Симферополь: тип. Таврич. губерnsk. земства, 1913. – С. 183.
- Шенников А.А. Жилые дома ногайцев Северного Причерноморья // Славяно-русская этнография. – Ленинград, 1973. – С. 64.
- Ярлыкапов А.А. Ислам у степных ногайцев. – М.: ИЭА РАН, 2008. – С. 32.

Пукіш В.С. Традиційні вітальні формули міського руського (українського) населення Закарпаття // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Пукіш В.С., здобувач Адигейського державного університету, м. Майкоп, РФ.

Посилання

Hulpa Diána. Köszönési formák a kárpátaljai magyar és ukrán köznyelvben // Nyelv, nemzet, identitás. A VI. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus (Debrecen, 2006. augusztus 22–26.) nyelvészeti előadásai. I. kötet / Szerkesztette Maticsák Sándor. Budapest – Debrecen, 2006. – P. 53–60.

Балакай А.Г. Толковый словарь русского речевого этикета. – М., 2004. – С. 426.

Барань Є. Лексичні гунгаризми у творах українських письменників Закарпаття // Українська мова. – 2009. – № 2. – С. 57.

Гульпа Д.В. Мовний етикет угорського населення Закарпаття: автореф. дис... канд. філолог. наук. – Ужгород, 2008. – С. 7.

Гульпа Д.В. Форми привітання в угорській та українській мовах на Закарпатті // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. – Вип. 6. – Ужгород, 2002. – С. 33–36.

Електронний ресурс: <http://www.uzhforum.com/archive/index.php/t-417.html>.

Закарпаття 1919–2009 років: історія, політика, культура / україномовний варіант українськоугорського видання / Під ред. М. Веґеша, Ч. Фединець. – Ужгород, 2010. – С. 631.

Фабіан М.П. Етикетна лексика в українській, англійській та угорській мовах. – Ужгород, 1998.

Світло джерел

Бусыгина Н.Д. Завещательная практика в документах семейного архива Ефановых / Н.Д. Бусыгина, В.И. Лазебник, В.С. Старостин // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Бусыгина Н.Д., колекціонер, член редколлегии альманаха "Фронтири Міста", г. Днепропетровск, Украина.

Лазебник В.И., начальник отдела Днепропетровского национального исторического музея им. Д.И. Яворницкого, Украина.

Старостин В.С., краевед, член редколлегии альманаха "Фронтири Міста", г. Днепропетровск, Украина.

Посилання

Лазебник В.И. Екатеринославский городской голова // Грани. – 1998. – № 2. – С. 92–97.

Лазебник В.И. Екатеринославское купечество и его роль в истории города (1780–1918 гг.) // Наддніпрянський історико-краєзнавчий збірник. – Вип. 1. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 139–145.

Первое столетие г. Екатеринослава. 1787–9 мая–1887 г. Доклад Екатеринославской Городской управы к торжественному заседанию Думы 9 мая 1887 года / сост. М.М. Владимиров, городской секретарь. – Екатеринослав, 1887. – С. 240–246.

Почетное гражданство. Законы и разъяснения Сената и министерств о причислении к сословию почетных граждан, о правах и преимуществах этого сословия / сост. Л.М. Рогович. – СПб., 1914.

Российский государственный исторический архив. – Ф. 1343. – Оп. 39. – Д. 6058; Записка по вопросу о порядке утверждения в почетном гражданстве купцов Новороссийского края. 1832 г.

Российский государственный исторический архив. – Ф. 1343. – Оп. 39. – Ч. 1. – Д. 211, 399, 2095, 2421, 3211. – О возведении в потомственное почетное гражданство Артамоновых, Белявских, Киселёвых, Кранцфельдов, Мунштейнов.

Свидетельство Екатеринославскому именованному гражданину Петру Башмакову // Екатеринославский юбилейный листок, 1887. – С. 53.

Энциклопедический словарь Российской жизни и истории. XVIII – начало XX в. / сост. Л.В. Беловинский. – Москва, 2003. – С. 272.

Майдан

Чорновол І.П. Від порубіжжя до пограниччя // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Чорновол І.П., кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

Реферат

Рецензія на видання: Кравченко Владимир. Харьков / Харків: столица пограниччя. – Вильнюс: Европейський гуманітарний університет, 2010. – 357 с. ISBN 978-9955-773-35-1

Кравченко В., Мусиездов А., Филиппо ва О. Представления о Пограничье и практики их использования. – Вильнюс: Европейський гуманітарний університет, 2012. – 172+2 с. ISBN 978-9955-773-56-6

Посилання

Вибрані праці Д.І. Багалія: в 6 томах. За ред. В. Кравченка. – Харків, 1999–2008.

Кравченко В. Д.И. Багалей и его вклад в изучение отечественной истории. – Харьков, 1990.

Чорновол І. Теорія компаративних фронтирів // Регіональна історія України. – Вип. 3. – Київ, 2009. – С. 57–62.

Чорновол І. Фронтири Росії // Критика. – 2007. – № 10. – С. 17–21.

Саенко В.М. Екзерсиси з історії середньовічних міст за Дніпровими порогами // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Саенко В.М., пошукач кафедри всесвітньої історії та історіографії Херсонського державного університету, Україна.

Посилання

Tagebuch des Erich Lassota von Steblau. – Galle, 1866. – S. 224.

Багалеї Д.И. Общий очерк древностей Харьковской губернии // Харьковский сборник: Научнолитературное приложение к Харьковскому календарю. – 1890. – № 4. – Харьков. – С. 34.

Бертъе-Делагард А.Л. Исследование некоторых недоуменных вопросов Средневековья в Тавриде // Исследования Таврической Ученой Архивной Комиссии. – 1920. – № 57 – С. 13.

Григорьев А.П. Золотоордынские ханы 60–70х годов XIV в.: хронология правлений // Историография и источниковедение стран Азии и Африки. – Вып. VII. – Л., 1983. – С. 9–54.

Довженок В.Й. Татарське місто на Нижньому Дніпрі часів пізнього середньовіччя // Археологічні пам'ятки УРСР. – 1961. – Т.Х. – С. 175–193.

Еріх Лясота зі Стеблева. Щоденник // Жовтень. – 1984. – № 10. – С. 107.

Ельников М.В. Средневековый могильник МамайСурка. – Т. 1; 2. – Запорожье, 2001; 2006.

Ельников М.В. Экономические и культурные связи населения Нижнего Поднепровья и Крыма в золотордынский период // Сугдейский сборник. – Вып. 2. – К.; Судак, 2005. – С. 61.

Ильинский В.Е. Дикое Поле в XIII–XIV вв. (в связи с северной политикой Крыма) // «Проблемы истории Крыма»: Тез. докл. конф. – Симферополь, 1991. – Вып. 2 – С. 26–28.

Капустин А.И. (архимандрит Антонин) Древние акты Константинопольского патриархата, относящиеся к Новороссийскому краю // Записки Одесского Общества Истории и Древностей. – Т. 6. – Одесса, 1867. – С. 445–473.

Кирилко В.П. Крепостной ансамбль Фуны (1423–1475). – К., 2005. – С. 205.

Книга Большому Чертежу / Под ред. К.Н. Сербиной. – М.; Л.: Изво АН СССР, 1950. – С. 110.

Пиоро И.С. Потомки крымских готов в свете историкоархеологических и этнографических исследований // 60 лет кафедре МГУ им. М.В. Ломоносова: Тез. докл. конф. – Москва, 1999. – С. 218–219.

Саенко В.М. Ще про княжий «мутен сон» у «Слові о полку Ігоревім» // Сіверщина в історії України. – Вип. 6. – К. – Глухів, 2013. – С. 107–108.

Саенко В.М., Дзюба С.Г. Знахідка капітелі колони часів Золотої Орди в Нижньому Подніпров'ї // Причорноморье, Крым, Русь в истории и культуре. Материалы III Судакской ... конференции. – Т. II. – К.; Судак, 2006. – С. 284–289.

Список со статейного списка великого государя его царского величества посланников: стольника и полковника и наместника переяславского Василия Михайлова, сына Тяпкина, дьяка Н. Зотова / сост. Н. Мурзакевич // Записки Одесского общества истории и древностей. – Т. 2. – С. 571–575.

Сыроечковский В.Е. Гостисурожане // Известия Государственной академии истории материальной культуры. – Вып. 127. – М.; Л., 1935. – 124 с.

Фоменко В.Г. Кишени, ошибочно названные мечетями // Музейний вісник. – № 10. – Запоріжжя, 2010. – С. 241–246.

Тюрин В.А. Мещанская Самара: terra incognita // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Тюрин В.А., кандидат исторических наук, доцент Самарского государственного университета, РФ.

Реферат

Рецензия на монографию: Кобозева З.М. Мещанское сословие г. Самары в пространстве власти и повседневности (вторая половина XIX – начало XX вв.), или Рассказ о "душе с повинностями". – Самара: Самарский университет, 2013. – 608 с. ISBN 978-5-86465-584-9

Посилання

Кобозева З.М. Мещанское сословие г. Самары в пространстве власти и повседневности (вторая половина XIX – начало XX вв.), или Рассказ о «душе с повинностями». – Самара: Самарский университет, 2013. – С. 599.

«Обретение родины»: общество и власть в Среднем Поволжье (вторая половина XVI – начало XX вв.). Часть 1. Очерки истории: монография / под. ред. П.С. Кабытова, Э.Л. Дубмана, О.Б. Леонтьевой. – Самара, 2013.

Слуцкий А.И. Три взгляда на историю... // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Слуцкий А.И., кандидат педагогических наук, профессор, ассоциированный научный сотрудник Южного филиала Российского научно-исследовательского института культурного и природного наследия имени Д.С. Лихачева, г. Атланта, США.

Реферат

Рецензия на книгу: Историческая публицистика Кубани второй половины XIX – начала XX века: П.П. Короленко, И.Д. Попко, Е.Д. Фелицын / сост. В.К. Чумаченко. – Краснодар: Периодика Кубани, 2014. – 356 с.: ил.

Посилання

Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. – М., 1994. – С. 46.

Дневник генераллейтенанта И.Д. Попко // Русский архив. – 1909. – Кн. 3. № 11. С. 324

Короленко, П.П. Закубанский край (К истории Западного Кавказа) // Ландшафт, этнографические и исторические процессы на Северном Кавказе в XIX – начале XX века. – Нальчик : Издательский центр «Эльфа» , 2004. – С. 293 – 451.

Попко И.Д. Черноморские казаки в их гражданском и военном быту: Очерки края, общества, вооруженной силы и службы. – СПб.: тип. П.А. Кулиша, 1858. – XX, 292, 1V.

Розанов В.В. Из припоминаний и мыслей об А.С. Суворине. – М., 1992. – С. 65.

Тартаковский А.Г. Русская мемуаристика XVIII – первой половины XIX в. от рукописи к книге. М.: Наука, 1991. С. 142–143.

Харлан О.В. Історичне середовище столиці кримських ханів у місті Бахчисарай: номінація для внесення до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО // Фронтири міста. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: Герда, 2015.

Автори

Харлан О.В., кандидат архітектури, старший науковий співробітник НДІ пам'яткоохоронних досліджень Міністерства культури України.

Посилання

Bakhchisaray Palace of the Crimean Khans // UNESCO World Heritage Centre
<http://whc.unesco.org/en/tentativelists/1820>

WHC. 05/2 „Orientations devant guider la mise en oeuvre de la Convention du patrimoine mondial” (фр.) або „Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention” (анг.) (станом на 02.02.2005 р.), нові корегування документів виконано у 2011 р.

Берн фон Дросте. Перспективы на будущее // Семінар «О номинировании объекта «Историческая среда столицы крымских ханов в городе Бахчисарае» в Список всемирного наследия ЮНЕСКО»: доповідь. – Сімферополь: ТНУ ім. В.І. Вернадського, 27 липня 2012.

Бобровський Т.А. Угрозы и риски, а также другие факторы, влияющие на сохранность, безопасность и доступность объекта // Семінар «О номинировании объекта «Историческая среда столицы крымских ханов в городе Бахчисарае» в Список всемирного наследия ЮНЕСКО»: доповідь. – Сімферополь: ТНУ ім. В.І. Вернадського, 27 липня 2012.

Брудерс А. Управление туристическими потоками // Семінар «О номинировании объекта «Историческая среда столицы крымских ханов в городе Бахчисарае» в Список всемирного наследия ЮНЕСКО»: доповідь. – Сімферополь: ТНУ ім. В.І. Вернадського, 27 липня 2012.

Звіт про науководослідну роботу «Розробка попередніх пропозицій на занесення Бахчисарайського палацу до списку UNESCO» (договір № 77/03 від 20 листопада 2003 р.) / наук. консультант Є.В. Тиманович, відповідальн. виконавець О.І. Тищенко. – К.: НДІТІАМ, 2004. – 49 с.

Концепція плану організації території історикокультурного заповідника у м. Бахчисарай з визначенням меж та режимів використання зон охорони пам'яток / директор НДІ пам'яткоохоронних досліджень О.М. Сердюк, науковий керівник роботи О.В. Харлан. – К.: НДІ пам'яткоохоронних досліджень, 2011. – С. 18.

Науменко В.Є., Харлан О.В. Общее описание номинации. Границы и режимы // Семінар «О номинировании объекта «Историческая среда столицы крымских ханов в городе Бахчисарае» в Список всемирного наследия ЮНЕСКО»: доповідь. – Сімферополь: ТНУ ім. В.І. Вернадського, 27 липня 2012.

Науменко В.Є., Харлан О.В. Охоронне зонування Бахчисарайського історикокультурного заповідника // Робоче засідання «Работа по продвижению номинационных объектов в Список памятников всемирного наследия ЮНЕСКО»: доповідь. – Севастополь, Херсонес, 18–19 липня 2012

Пламеницька О. Список всесвітньої культурної та природної спадщини: засади формування // Вісник Українського комітету ICOMOS. – Вип. 1, 2007. – С. 26.

<http://www.president.gov.ua/news/19110.html> / Протокол за результатами засідання Громадської гуманітарної ради 22 грудня 2010 р.

Сердюк О. Українські об'єкти в попередньому списку всесвітньої спадщини // Вісник Українського комітету ICOMOS. – Вип. 1, 2007. – С. 39.

Харлан О.В, Науменко В.Є. Номінація для внесення до Списку всесвітньої спадщини «Історичне середовище столиці кримських ханів в місті Бахчисарай». – Київ; Бахчисарай, 2012. – 95 с.

Харлан О.В. Планировка Бахчисарайского дворцово-паркового комплекса по архивным материалам XVIII– XIX веков // Всероссийська наукова конференція «Архитектурное наследие»: доповідь. – Москва: Президія РААБН, НДІ теорії і історії архітектури і містобудування, 29 жовтня 2012.

Харлан О.В Розробка концепції плану організації території Державного історикокультурного заповідника у м. Бахчисарай з визначенням меж та режимів використання зон охорони пам'яток // Міжнародна наукова конференція «Методичні проблеми пам'яткоохоронних досліджень» присвячена пам'яті Тронька П.Т.: доповідь. – Київ, 19–20 квітня 2012

Харлан О.В. Основные вопросы управления объектом номинации // Семінар «О номинировании объекта «Историческая среда столицы крымских ханов в городе Бахчисарае» в Список всемирного наследия ЮНЕСКО»: доповідь. – Сімферополь: ТНУ ім. В.І. Вернадського, 27 липня 2012.

Шмідт Р., Герцен О.Г. Культурная ценность и критерии номинации // Семінар «О номинировании объекта «Историческая среда столицы крымских ханов в городе Бахчисарае» в Список всемирного наследия ЮНЕСКО»: доповідь. – Сімферополь: ТНУ ім. В.І. Вернадського, 27 липня 2012.

Contents

Grunt [The Basis]

Chornovol, I.P., 2015. Religion and culture at a frontier. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Chornovol, I.P., Cand. Sc. (Hist.), Senior Research Fellow under at the I. Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies NAS of Ukraine.

References

Adelman, J. and Aron, S., 1999. From Borderlands to Borders: Empires, Nation-States, and the Peoples in Between in North American History. *The American Historical Review*, Vol. 104, no.3, pp. 813–841.

Berkhofer, R., Lamar, H. and Thompson, L. eds., 1981. *The North American Frontier as Process and Context. Frontier in History. North America and Southern Africa Compared*. New Haven and London: Yale University Press. p. 67.

Billington, R., 1981. *Land of Savagery, Land of Promise. The European Image of the American Frontier in the Nineteenth Century*. New York, London: W.W.Norton & Company. p. 186–194.

Bolton, H., 1917. Mission as a Frontier Institution in the Spanish-American Colonies. *American Historical Review*. Vol. 23, no. 1, (October), pp. 42–61.

Brauer, R., 1995. Boundaries and Frontiers in Medieval Frontier Geography. *Transactions of the American Philosophical Society Held at Philadelphia for Promoting Useful Knowledge*, Philadelphia, vol. 85, p. 59.

- Brekhunenko, V., 2011. *Kozaky na stepovomu kordoni Yevropy. Typolohiia kozatskykh spilnot XVI – pershoi polovyny XVI st.* [Cossacks at the Stepp Border of the Europe. Typology of cossacks' communities in 16th - first half of 17th centuries]. Kyiv: M.S. Hrushevskyyi Institute of Archaeography and Source Science.
- Burns R. 1988. The Missionary Syndrome: Crusader and Pacific Northwest Religious Expansionism. *Comparative Studies in Society and History*, Vol. 30, no.2, pp. 271–285.
- Chornovol, I., 2006. "Wild Fields" and "Wild West". Ukraine in the light of Turner thesis. *Krytyka*, no.6, pp. 26–28.
- Chornovol, I., 2006. Medieval frontiers and modern borders. *Krytyka*, no. 10, pp. 9–12.
- Chornovol, I., 2007. Frontiers of Russia. *Krytyka*, no. 6, pp. 17–21.
- Chornovol, I., 2008. Geography of a frontier and its pioneers. *Krytyka*, no. 6, pp. 27–30.
- Chornovol, I., 2008. From the history of historical sciences of the USA: historiography of Latin America and Bolton thesis. *Istoriografichni Doslidzhennia v Ukraini*. Issue 19, pp. 132–157.
- Chornovol, I., 2008. "Wild West" and "Wild Fields": Ukraine in the Light of Frederick Jackson Turner's Frontier Thesis. [Online]. *The text of the public lecture given in Columbia University, Harriman Institute on February 15, 2008 and Shevchenko Scientific Society, March 15, 2008*. Available at: <http://www.shevchenko.org/users/shevchenko-cgi/webdata_news.cgi?fid=1205945129&query=pagenum%3D1%26cgifunction%3DSearch&cgifunction=form>
- Chornovol, I., 2009. Middle Ages in the light of Turner's Frontier thesis. *Drohobytskyi Kraieznavchyi Zbirnyk*. Issue 13, pp. 203–216.
- Chornovol, I., 2009. Comparative frontiers theory. *Rehionalna Istoriiia Ukrainy*, Issue 3, pp. 41–66.
- Chornovol, I., 2010. Historiography of the Australia in the light of Turner thesis. *Rehionalna Istoriiia Ukrainy*, Issue 4, pp. 239–248.
- Chornovol, I., 2011. *The discourse on colonization in Ukrainian historiography in the light of the Frontier thesis. Istoriiia - Mentalnist - Identychnist. Vol.4* [History - Mentality - Identity Vol.4: Historical memory of the Ukrainian and Polish in the period of the national identity in 19th-20th centuries]. Lviv. pp. 151–164.
- Chornovol, I., 2011. Frederick Jackson Turner and the concept of a frontier. *Rehionalna Istoriiia Ukrainy*, Issue 5, pp. 77–100.
- Chornovol, I., 2012. "Wandering" metropolitan countries. Historiography of Canada in the light of the Frontier thesis. *Rehionalna Istoriiia Ukrainy*, Issue 6, pp. 115–124.
- Chornovol, I., Frontiers of the Ancient Rome. *Drohobytskyi Kraieznavchyi Zbirnyk*. Issue 16, pp. 18–31.
- Dashkevych, Ya. 2001. Confessional relationships of the Great Border (14th-18th centuries). In: *Proc. of 11th Int. Scientific Conf. Istoriiia Relihii v Ukraini*, Lviv, May 16–17, 2001.
- Drummond, S. and Nelson, L., 1994. *The Western Frontiers of Imperial Rome*. Armonk, NY – London: M.E.Sharpe, pp. 206–208.
- Elkin, A.P., 1967. *Reaction and Interaction: A Foodgathering People and European Settlement in Australia, Beyond the Frontier. Social Process and Cultural Change*. Garden City, NY: Published for the American Museum of Natural History [by] Natural History Press, 1967; American Museum sourcebooks in anthropology, 1967. pp. 43–70.
- Elphick, R., 1981. *Africans and the Christian Campaign in Souther Africa. Frontier in History. North America and Southern Africa Compared*. New Haven and London: Yale University Press. p. 307.

Heywood, C., Power, D. and Standen, N., eds., 1999. *The Frontier in Ottoman History: Old Ideas and New Myths. Frontier in Question. Eurasian Borderlands*, London, pp. 228–249.

Hrushevskiy, M., 1995. *Istoriia Ukrainy-Rusy* [History of Ukraine-Ancient Rus]. Vol. 7. Kyiv. 390.

Hrybovskiy, V.V., 2013. "Delo–tabak". Two episodes from the life of captive Turks lived in the Russian Azov region in the beginning of the 18th century (based on the documents of the State Archive of Voronezh oblast). *Frontiere Mista*, 2, pp.

Kapeller A. 2003. The southern and eastern frontier of Russia in 16th-18th centuries. *Ab-Imperio*, no.1, p. 48.

Khodarkovsky, M., 2001. *Russia's Steppe Frontier: the Making of a Colonial Empire, 1500–1800*. Bloomington: Indiana University Press.

Klein, K., 1997. *Frontiers of Historical Imagination. Narrating the European Conquest of Native America. 1890–1990*. Berkeley, Los Angeles, London. p. 210.

Lamar, H. and Thompson, L. eds., 1981. *Frontier in History. North America and Southern Africa Compared*. New Haven and London: Yale University Press. p. 307.

McNeill, W., 1983. *The Great Frontier. Freedom and Hierarchy in Modern Times*. Princeton, NJ: Charles Edmondson Historical Lectures, 4. p. 10.

Miller, D., 1993. Ethnogenesis and Religious Revitalization Beyond the Roman Frontier: The Case of Frankish Origin. *Journal of World History*, Vol. 4, no. 2.(Fall), pp. 277–285.

Plokhii, S., 2005. *Nalyvaikova vira: kozatstvo ta relihiia v rannomodernii Ukraini* [Nalyvaiko's beliefs: cossacks and religion in Ukraine in early art nouveau period]. Kyiv: Krytyka. pp. 136–138.

Sullivan, R., William, W. Savage, jr., Thompson, S., eds., 1977. The Medieval Monk as Frontiersman. *The Frontier. Comparative Studies*, Vol. 2. Norman: University of Oklahoma Press, pp. 25–41.

Tazbir, J., 2004. *Polska przedmurzem Europy*. Warszawa.

Tyerman, C., 2006. *God's War. A New History of the Crusades*. Cambridge, MA: The Balknap of Harvard University Press, p. XIII.

Lypa, K.A., 2015. Theory of architecture, mysticism and war. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Lypa, K.A., Fine Art Expert, Kyiv.

References

Bogdanowski, J., 2002. *Architektura obronna w krajobrazie Polski. Od Biskupina do Westerplatte*. Warszawa – Kraków: Wydawnictwo Naukowe PWN. p. 89.

Chyzhevskiy, D., 1992. *Essay on history of phylosofy in Ukraine*. Kyiv. pp. 27–28.

Darvas, G., 2007. *Symmetry: cultural-historical and ontological aspects of science-arts relations: the natural and man-made world in an interdisciplinary approach*. Basel: Birkhäuser Verlag AG. p. 184.

Eco, U., 2004. *History of Beauty*. Rizzoli. pp. 64–69.

- Goudeau, J., 2006–2007. A Northern Scamozzi. Nicolaus Goldmann and the Universal Theory of Architecture. *Annali di Architettura*, no. 18–19, p. 235-246.
- Kolosova, V.P. and Krekoten, V.I. 1992. *Ukrainska poeziia seredyny 17 stolittia* [Ukrainian poetry in middle 17th century]. Kyiv: Naukova Dumka. p. 36.
- Korolev, K. 2003. *Entsyklopediya simvolov, znakov, emblem* [Encyclopaediae of symbols, signs, emblems]. Moscow: Eksmo. p. 456.
- Naronowicz-Naroński, J., 1957. Architektura militaris, to jest budownictwo wojenne. *Prace Komisji WojskowoHistorycznej Ministerstwa Obrony Narodowej*, seria B, nr. 4. Warszawa, p. 128.
- Paslavskiy, I.V. 2001. Philosophy and scientific thought. *Istoriia Ukrainsoi Kultury*, Vol.2, Kyiv.
- Perez-Gomez, A., 1994. *Architecture and the Crisis of Modern Science*. Cambridge: MIT Press. p. 9.
- Pollak, M.D., 2010. *Cities at War in Early Modern Europe*. Cambridge University Press, p. 25.
- Roob, A., 2005. *Alchemy & Mysticism*. Taschen. p. 25.
- Thompson, E.H., 1999. *J.V. Andrea: Christianopolis*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Tokarev, S.A. ed., 1987. *Mify narodov mira* [Myths of nations] Encyclopaediae. Moscow: Sovetskaya Entsyklopediya.
- Vera, M.A., 2009. Proportion, Symmetry and Mathematics in the Renaissance Theory of Construction: Vignola's treaty of Architecture and Musical Mirror. In: *Proc. of the 3rd Int. Congress on Construction History*. Cottbus.
- Wasowski, B.N., 1678. *Callitectonicorum seu de pulchro architecturae sacrae & civilis*. Poznaniae. p. 2.
- Wilhelm, J., 1649. *Architectura Civilis*. Nurnberg.

Polese, A., 2015. Informality and national frontiers: Notes from the train Chisinau-Odessa. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Abel Polese, Ph.D., Senior Research Fellow at the Institute of Political Science and Governance, Tallinn University.

References

- Bovi, M., 2003. The nature of the underground economy – some evidence from OECD countries. *Journal for Institutional Innovation, Development & Transition*, no. 7, pp. 60–70.
- Dogaru, V., 2004. *Moldova, and economic arm wrestle* [online]. TOL. Available at: <<http://www.tol.org/client/article/12702-an-economic-arm-wrestle.html>> [Accessed January 4 2015]
- Foucher, M., 1991. *Fronts et Frontières, un tour du monde géopolitique*. Paris: Fayard. p. 47.
- Harrison, G., 1999. Corruption, development theory and the boundaries of social change. *Contemporary Politics*, no.5 (3), pp. 207–220.
- Hart, K., 1973. Informal Income Opportunities and Urban Employment in Ghana. *Journal of Modern African Studies*, no. 11 (1), pp. 61–89.
- Herlihy, P., 1991. *Odessa: a History*. Cambridge; Mass.: Harvard University Press.

- Miller, W.L., Grodeland, A.B. and Koshechkina, T.Y., 2000. Victims or Accomplices? Extortion and bribery in Eastern Europe. In: A. Ledeneva and M. Kurkchiyan, eds., 2000. *Economic Crime in Russia*. London: Kluwer Law International.
- Morris, J., 2013. Beyond coping? Alternatives to consumption within a social network of Russian workers. *Ethnography*, no. 14(1), pp. 85–103.
- Morris, J., 2012. Unruly Entrepreneurs: Russian Worker Responses to Insecure Formal Employment. *Global Labour Journal*, no. 3(2), pp. 217–236. Available at: <<http://digitalcommons.mcmaster.ca/globallabour/vol3/iss2/2>>
- Morris, J. and Polese, A., 2013. *The Informal Post-Socialist Economy: Embedded Practices and Livelihoods*. London and New York: Routledge.
- Morris, J. and Polese, A., 2014. Informal Health and Education Sector Payments in Russian and Ukrainian Cities. *European Urban and Regional Studies* (forthcoming, 2014).
- Neukirch, K., 2001. Transdnistria and Moldova: Cold Peace at the Dniestr. *Helsinki Monitor*, no. 2, pp. 121–135.
- Nikolskiy, K., 2005. The 7th is going out of the shadow. *Korrespondent*. June 4.
- Ó Beacháin, D., 2013. The Role of the EU and the OSCE in Promoting Security and Cooperation in the South Caucasus and Moldova. In: Ayca Ergun and Hamlet Isaxanli, eds., 2013. *Security and Cross-Border Cooperation in the EU, Black Sea Region and the Southern Caucasus* (NATO Science for Peace and Security Series, IOS Press), pp. 42–57.
- Palmer, L., 1983. Bureaucratic corruption and its remedies. In: M. Clark, ed., 1983. *Corruption: Causes, Consequences and Control*. London: Pinter.
- Papava, V. and Khaduri, N., 1997. On the shadow political economy of the post communist transformation, an institutional analysis. *Problems of Economic Transitions*, no. 40 (6), pp. 15–34.
- Polese, A., 2006. Border Crossing as a Daily Strategy of Post Soviet Survival: the Odessa-Chisinau Elektrichka. *The Anthropology of Eastern Europe Review*, no. 24(1), pp. 28–37.
- Polese, A., 2009. The guest at the dining table: economic transition and the reshaping of hospitality, reflections from Batumi and Odessa. *Anthropology of Eastern Europe Review*, no.27(1), pp. 65–77.
- Polese, A. and Rodgers, P., 2011. Surviving Post-Socialism: The Role of Informal Economic Practices. *International Journal of Sociology and Social Policy*, no. 31 (11/12), pp. 612–618.
- Polese, A., 2012. Who has the right to forbid and who to trade? Making sense of illegality on the Polish-Ukrainian border. In: B. Bruns and J. Miggelbring, eds., 2012. *Borders as Resources*. Leipzig: VS Verlag.
- Putnam, R., 1993. *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princetown; NJ: Princetown University Press.
- Rasanayagam, J., 2003. Market, state and community in Uzbekistan: reworking the concept of the informal economy. *Max Planck Working Papers*, no. 59.
- Ruré, A., 1999. *Ukrainiens et Roumains, IX–XX siècle*. Paris: l'Harmattan, pp. 228.
- Temple, P. and Petrov, G., 2004. Corruption in higher education: some findings from the states of the former Soviet Union. *Higher Education Management and Policy*, no. 16 (1), pp. 83–99.
- Wanner, C., 2005. Money, morality and new forms of exchange in postsocialist Ukraine. *Ethnos*, no. 70 (3), pp. 515–537.

Werner, C., 2002. Gifts, bribes and development in post-Soviet Kazakhstan. In: J.H. Cohen and N. Dannhaeuser, eds., 2002. *Economic Development: an Anthropological Approach*. Walnut Creek, CA, Altamira Press.

Idrisov, E.Sh., 2015. Nogai people of Astrakhan and modern processes. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Idrisov, E.Sh., Cand. Sc. (Polit.), Deputy Director at the Astrakhan Branch of the Russian Presidential Academy of National Economy and Public Administration.

References

Arslanov, L.Sh. and Viktorin, V.M., 1988. Who are those Astrakhan Nogais? *Politicheskaya Agitatsyya*, no.20, pp. 11–15.

Idrisov, E.Sh., 2012. Ethnic, cultural and social aspects of the relations between Nogais-Karagash people and other peoples of the Nizhneye Povolzhye in the 18th – first part of the 19th century. *Nogayevdcheskiy Sbornik*, Issue 1, pp. 34–35.

Kazaliyeva, K.N., 2006. *Etnicheskaya identichnost nogaytsev Rossii* [Ethnic identity of Nogais in Russia]. Cand Sci. (Soc.). SPBGU.

Sariyeva, A.K. and Idrisov, E.Sh., 2006. The problems of ethnical adaptation of the internal refugees from the sanitary protection zone of Krasnoyarskiy district of Astrakhan oblast to the urban environment. *Geologiya, Geografiya i Globalnaya Energiya*, no.1, pp. 175–179.

Skrylnikova, Zh.Kh., 2008. "Asrakhangasprom" in the destiny of Nogais-Karagash people from Astrakhan oblast. *Etnograficheskoye Obozreniye*, no.3, pp. 89–102.

Tanaliyeva, A.D., 2010. Cooking traditions of Nogais-Karagash people. *Astrakhanskiye Krayevdcheskiye Chteniya*, Issue 2, pp. 298–300.

Viktorin, V.M. and Idrisov, E.Sh., 2008. Astrakhan Nogais. *Vozrozhdeniye. Proshloye, Nastoyashcheye i Budushcheye Narodov Dagestana*, no.9, pp. 23–25.

Viktorin, V.M., 1983. On the ethnical history of Karagash people. *Povolzhskiy Kray*. Issue 8, pp. 147–162.

Chiruk, S.V., 2015. In Kherson orbit. Staroshvedska. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Chiruk, S.V., postgraduate student of the Department of Ukrainian History of the Oles Honchar Dnipropetrovsk State University.

References

Aisfeld, O.V., ed., 2003. *Samuil Khristianovich Kontenius ob inostrannoy kolonizatsyi Yuzhnoy Rossii: sbornik dokumentov 1801–1829* [Samuil Khristianovich Kontenius on the foreign colonization of South Russia: collected documents 1801–1829]. Odessa. p. 75.

Ännu engång Gammalsvenskby. Folkvännen, torsdagen den 6 december, No. 285, 1883, sida 2.

Chiruk, S.V., 2013. Was there the plague in the Staroshvedskaya settlement? Colonization of the Southern Prydniprov'ia in view of the epidemic hazard. *Visnyk Dnipropetrovskoho Natsionalnoho Universytetu: Istorii ta Arkheolohiia*, Issue 21, pp. 89–94.

Druzhynina, Ye.I., 1955. *Kyuchuk-Karnaydzhyskiy mir 1774 goda (ego podgotovka i zaklyucheniye)* [Kyuchuk-Karnaydzhyskiy peace treaty of 1774 (preparation and conclusion)]. Moscow. p. 276.

Druzhynina, Ye.I., 1981. *Yuzhnaya Ukraina v period krizisa i feodalizma. 1825–1860*. [Southern Ukraine in the period of crisis and feudalism. 1825–1860]. Moscow. p. 20.

Folkwännen, måndagen den 7 maj, 1883, No. 103. sida 1–2.

Fråm Gammalsvenskby i Ryssland. Finland, torsdagen den 8 januari, No. 5, 1885. sida 2.

Hedman, J. and Åhlander, L., 2003. *Historien om Gammalsvenskby och svenskarna i Ukraina*. Stockholm. p. 66.

Kabuzan, V.M., 1976. *Zaseleniye Novorossii (Yekaterinoslavskoy i Khersonskoy guberniy) v 18 - pervoy polovine 19 veka (1719–1858)* [Colonization of Novorosiya (Yekaterinoslav and Kherson Governorates) in 18th - first part of 19th centuries (1719–1858)]. Moscow. p. 173.

Karlgren, A., 1924. *Gammalsvenskby*. Stockholm. p. 27.

Katerynoslav Office of Foreign Colonists of the Southern Lands of Russia. Ф. 134. – Оп. 1. – Сп. 1. – Арк. 9. Dnipropetrovsk: State Archive of Dnipropetrovsk Oblast.

Katerynoslav Office of Foreign Colonists of the Southern Lands of Russia. Ф. 134. – Оп. 1. – Сп. 2. – 11 арк. Dnipropetrovsk: State Archive of Dnipropetrovsk Oblast.

Katerynoslav Office of Foreign Colonists of the Southern Lands of Russia. Ф. 134. – Оп. 1. – Сп. 10. – Арк. 28. Dnipropetrovsk: State Archive of Dnipropetrovsk Oblast.

Katerynoslav Office of Foreign Colonists of the Southern Lands of Russia. Ф. 134. – Оп. 1. – Сп. 55. – Арк. 59–61. Dnipropetrovsk: State Archive of Dnipropetrovsk Oblast.

Katerynoslav Office of Foreign Colonists of the Southern Lands of Russia. Ф. 134. – Оп. 1. – Сп. 193. – Арк. 1–8. Dnipropetrovsk: State Archive of Dnipropetrovsk Oblast.

Katerynoslav Office of Foreign Colonists of the Southern Lands of Russia. Ф. 134. – Оп. 1. – Сп. 561. – Арк. 3. Dnipropetrovsk: State Archive of Dnipropetrovsk Oblast.

Katerynoslav Office of Foreign Colonists of the Southern Lands of Russia. Ф. 134. – Оп. 1. – Сп. 563. – Арк. 1–6. Dnipropetrovsk: State Archive of Dnipropetrovsk Oblast.

Klaus, A. *Nashy kolonii. Opyty i materialy po istorii i statistike inostrannoy kolonizatsyi v Rossii* [Our colonies. Materials on the history and statistics of foreign colonization in Russia]. Saint Petersburg. Issue 1. p. 455.

Knyazeva, Ye.Ye., 2004. *Metricheskiye knigi Sankt-Peterburgskogo konsistorialnogo okruga kak istochnik po istorii lyuterskogo naseleniya Rossiyskoy imperii 18 - nachalo 19 veka*. [Parish registers of Petersburg Chancery district as a source on the history of Lutheran citizens of the Russian Empire in the 18th - beginning of the 19th century]. Cand. Sci. (Hist.). Saint Petersburg. p. 71.

Kotlyarchuk, A.S., 2012. *"V kuznitse Stalina": shvedskiy kolonisty v totalitarnykh eksperimentakh 20 veka*. ["In Stalin's breeding ground": Sweden colonists in totalitarian experiments of the 20th century]. Moscow. p. 59.

Kulinich, I.M., How and when the Sweden settlements appeared in the Southern Ukraine. *Ukrainskyi Istorychnyi Zhurnal*, no.1, pp. 118–121.

Madisson, Yu., ed., 1978. *Antifeodalnaya borba volnykh shvedskikh krestyan v Estlandii 18 - 19 vek* [The fight against feudality led by Swedish free peasants in Estlandiya in 18th - 19th centuries]. Tallinn. pp. 11–13.

Malitska, Yu.G., 2010. *Estoniski shvedy na pivdni Rossiiskoi imperii: mihratsiia, adaptatsiia ta akulturatsiia pereselentsiv-kolonistiv (1781–1871)* [Estonian Swedish in the South of Russian Empire: migration, adaptation and acculturation of colonists] Cand. Sci. (Hist.). Dnipropetrovsk. p. 29–30.

(meddeladt). Till Gammalsvenskby. Nya Pressen, torsdagen den 1 oktober, No. 266, 1885. sida 2.

Orders of His Highness, Grigory Aleksandrovich Potemkin-Tavricheski the Governor of Novorosiya. *Zapiski Imperatorskogo Odesskogo Obshchestva Istorii i Drevnostey*, 1879. Vol. 11, pp. 324–377.

Pisarevskiy, G., 1901. Invitation of colonists from the Southern Europe and Corsicans' revolt. Review of the history of foreign colonization of Russia. *Russkiy Vestnik*, Vol. 273, May 1901, p. 178.

Pisarevskiy, G., 1909. Relocation of Swedish from the Dago Island to Novorossiya. *Iz Istorii Inostrannoy Kolonizatsyi v Rossii v 18 Veke*. pp. 221–226.

Parish registers of Petersburg Chancery district. Ф. 828 – On. 14. – Сnp. 96, 98, 107, 118, 124, 129. Saint Petersburg: Russian State Historical Archive.

Poppel, F., Schellekens, J. and Liefbroer, A.C., 2002. Religious differentials in infant and child mortality in Holland, 1855–1912. *Population Studies*, no. 56, pp. 277–289.

Rieber, A., 2003. Changing Concepts and Constructions of Frontiers: A Comparative Approach. *Ab-Imperio. Theory and History of Nationalism and Empire in the Post-Soviet Space*, no. 1, pp. 37–38.

Russwurm, C., 1885. *Eibofolke oder die Schweden an den Küsten Ehtlands und auf der Insel Runö*. Reval. p. 375.

Shebaldina, G.V., 2005. *Svedskiye voyennoplennyye v Sibiri. Pervaya chetvert 18 veka* [Swedish war prisoners in Siberia. The first quarter of the 18th century]. Moscow. p. 210.

Shtakh, Ya., 1916. *Ocherki iz istorii i sovremennoy zhizni yuzhnorusskikh kolonistov* [An outline of history and modern life of South-Russian colonists]. Moscow. pp. 13–29.

Shchukin, V.V., *Admiralty settlements, Black Sea Admiralty settlements*. [online]. Nikolayev oblast. Electronnaya Istoricheskaya Entsyklopediya. Available at: <<http://history.mk.ua/admiraltejskie-poseleniya-chernomors.htm>> [Accessed March 15 2015].

Skalkovskiy, A., 1850. *Opyt statisticheskogo opisaniya Novorossiyskogo kraya* [The experience of statistical description of Novorossiya]. Part 1. Odessa. pp. 264–265.

Sällskapet Svenska folkskolans vänner. Morgonbladet, tisdagen den 10 juni, No. 133, 1884. sida 2.

Tutelary Committee for Foreign Colonists of the Southern Lands of Russia. Ф. 6. – On. 5. – Сnp. 3661. – Арк. 1–4; 5–7. Odessa: State Archive of Odessa Oblast.

Utas, J. 1982. Svenskbyborna historia och öde från trettonhundra till nu. Visby. pp. 37–39.

Yarkov, A.P., ed., 2006. *Aus Sibirien-2006. The 3rd Int. Scientific and Practical Conf. "Stellerovskiye Chteniya"*. Tobolsk, 17–19 june 2006. Tyumen: Ekspress, p. 247.

Hrybovskiy, V.V., 2015. The city of Nogaïsk and Nogaï people. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Hrybovskiy, V.V., Cand. Sc. (Hist.), Editor-in-Chief of the *Frontiere Mista*, Dnipropetrovsk.

References

- Bastryga, I. and Lyman, I., 2002. *Nachala istorii Berdianska* [Beginning of Berdiansk history]. Zaporozhye: b.i.
- Bushakov, V.A., 2007. *Studii z onomastyky ta etymolohii* [Onomatology and etymology workshops]. Kyiv: Instytut Ukrainskoi Movy NAN Ukrainy.
- Castelnau G., de., 1820. *Essai sur l'histoire ancienne et moderne de la Nouvelle Russie. Statistique des provinces qui la composent. Fondation d'Odessa; ses progrès, son état actuel; détails sur son commerce. Voyage en Crimée, dans l'intérêt de l'agriculture et du commerce*. Vol.2. Paris: Rey et Gravier. p. 344.
- De Gouroff., 1816. *De la civilization des Tatars Nogais dans le midi de la Russia europeene*. Charcow. p. 32.
- Delo o nachalnikе nogaytsev, nadvornom sovetsnikе grafe de Mezone*. [manuscript]. Ф. 1151. – Он. 1-1823. – Д. 105. Saint Petersburg: Russian State Historical Archive.
- Fadeyev, A.M., 1891. *Memoirs of Andrey Mikhailovich Fadeyev*. Russkiy Arkhiv, Vol.2, p. 328.
- Gutrie, M., 1802. *A tour, performed in the years 1795–1796, throw the Taurida, or Crimea ... and all other countries on the North Shore of the Euxine, ceded to the Russia by the Peace of Kainargi and Jassy*. London: Nichols and son. p. 48.
- Hommaire de Hell Xavier., 1843. *Les steppes de la mer Caspienne, le Caucase, la Crimée et la Russie méridionale. Voyage pittoresque, historique et scientifique*. Vol. 1. Paris: P. Bertrand, éditeur; Strasbourg: V. Levrault, libraire. p. 276.
- Hrybovskiy, V.V., 2013. Nogais Cossack army: legal status and social content. *Kuban - Ukraina: Pytannia Istoryko-Kulturnoi Vzaiemodii*, Issue 7, pp. 266–300.
- Kornis, I., 1836. A review of the state of Nogais Tatarians residing in Melitopol district of Tavricheskaya governorate. *Teleskop, Zhurnal Sovremennogo Prosveshcheniya, Izdavayemyy N. Nadezhdinym*, Issue 33, p. 15.
- Krymskiy, A.Ye., 1930. Literature of Crimean Tatarians. In: 1930. *Studii z Krymu. Vidbytky z "Zapysky Istorychnofilolohichnoho Viddilu"*. Kyiv: Drukarnia VUAN. p. 169.
- Mertvago, D.B. 1867. *Zapiski. 1760–1824* [Notes. 1760–1824]. Moscow: Tip. Grachev and Co. p. 190.
- Papers of Feld Marshal M.S. Vorontsov. In: 1892. *Arkhiv kniazia Vorontsova* [Archive of Prince Vorontsov], Book 38. Moscow: Univrsitetskaya Tipografiya.
- Polnoye sobraniye zakonov Rossiyskoy imperii s 1649 g. T. 37: 1820–1821* [Complete collection of laws of the Russian Empire since 1649. Vol.37: 1820–1821]. 1830. Saint-Petersburg: Tip. 2 otd. EIV Kantselyarii. p. 467.
- Popov, V.S., 1807. *Kopiya s prosheniya eya imperatorskogo velichestva ot Yevpatoriyskogo obshchestva, oktyabr 1807*. [Copy of the application of the Yevpatoria Society to Her Imperial Majesty, October 1807]. [manuscript]. Ф. 609: Popov V.S. – Д. 10. – Л. 262–262 об. Saint Petersburg: Manuscripts Department of the National Library of Russia.
- Po predstavleniy khersonskago voennago gubernatora Rozenberga o nogaitsakh ostavshykhysya iz ord Yedisanskoy, Yedichkulskey i Dzhambuilutskoy*. [manuscript]. Ф. 383. – Он. 29. – Д. 917. – Л. 197, 198 об., 206–206 об., 207. Saint Petersburg: Russian State Historical Archive.
- Schlatter, D., 1830. *Bruchstücke aus einigen Reisen nach dem südlichen Rußland, in den Jahren 1822 bis 1828: mit besonderer Ruücksicht auf die Nogayen-Tataren am Asowschen Meere*. St. Gallen: Huber. p. 230.

Seymour, H.D., 1855. *Russia on the Black Sea and Sea of Azof: being a narrative of travels in the Crimea and bordering provinces with notices of the Naval, military and commercial resources of those countries*. 3rd ed. London: John Murray. p. 23.

Spencer, E., 1837. *Travels in Circassia, Krim Tartary etc. in 1836*. London: Henry Colburn. p. 130.

Sergeyev, A., 1912. Nogais at Molochnye Vody (1790–1832). History review. In: 1912. *Izvestiya Tavricheskoy Uchenoy Arkhivnoy Komissii*. Vol.48. Simferopol: Tip. Tavricheskogo Gubernskogo Zemstva. pp. 29–32.

Sergeyev, A.A., 1913. Tauric Nogais departure to Turkey in 1860. In: 1913. *Izvestiya Tavricheskoy Uchenoy Arkhivnoy Komissii*. Vol.49. Simferopol: Tip. Tavricheskogo Gubernskogo Zemstva. p. 183.

Shennikov, A.A., 1973. Dwelling houses of Nogais in Northern Prichernomor'ye (Black Sea region). *Slavyano-Russkaya Etnografiya*, p. 64.

Yarlykapov, A.A., 2008. *Islam u stepnykh nogaytsev* [Islamic religion of steppe Nogais]. Moscow: IEA RAN. p. 32.

Pukish, V.S., 2015. Traditional greetings of Russian (Ukrainian) urban population of Zakarpattia (Transcarpathia). *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Pukish, V.S., postgraduate student of Adygeya State University, Maikop, RF.

References

Balakay, A.G. 2004. *Tolkovyiy slovar russkogo rechevogo etiketa* [Definition dictionary of Russian speaking etiquette]. Moscow. p. 426.

Baran, Ye. 2009. Vocabular borrowings from Hungarian in literary works of Ukrainian writers from Transcarpathia. *Ukrainska Mova*, no.2, p. 57.

Fabian, M.P. 1998. *Etyketna leksyka v ukrainskii, anhliiskii ta uhorskii movakh* [Etiquette vocabulary in the Ukrainian, English and Hungarian languages]. Uzhgorod.

Hulpa, D., 2006. Köszönési formák a kárpátaljai magyar és ukrán köznyelvben. Nyelv, nemzet, identitás. *A 6th Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus (Debrecen, 2006. Augusztus 22–26.) nyelvészeti előadásai. I. kötet*; Szerkesztette Maticsák Sándor. Budapest – Debrecen, pp. 53–60.

Hulpa, D., 2008. *Movnyi etyket uhorskoho naseleennia Zakarpattia* [Speaking etiquette of Hungarians living in Zakarpattia]. Ph.D. in Filology. Uzhgorod. p. 7.

Hulpa, D., 2002. Forms of greetings in the Ukrainian and Hungarian languages in Zakarpattia. *Naukovyi Visnyk Uzhgorodskoho Universytetu. Series: Filology*, Issue 6, pp. 33–36.

Vehesh, M. and Fedynets, Ch., 2010. *Zakarpattia 1919–2009 rokiv: istoriia, polityka, kultura* [Zakarpattia in 1919–2009: history, policy, culture]. Uzhgorod. p. 631.

Busyhina N.D., Lazebnyk, V.I. and Starostin, V.S., 2015. Testamentary arrangements of Yekaterinoslav merchants in the documents of Yefanovs' family archive. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Busyhina N.D., Collector, Member of the Editorial Board of the *Frontiere Mista*.

Lazebnyk, V.I., Head of Department in the Dnipropetrovsk National Historical Museum named after D. Yavornytsky.

Starostin V.S., Local History Expert, Member of the Editorial Board of the *Frontiere Mista*.

References

Belovinskiy, L.V., ed., 2003. *Entsyklopedicheskiy slovar Rossiyskoy zhizni i istorii. XVIII – nachalo XX v.* [Encyclopedic dictionary of Russian life and history. 18th - beginning of 19th century]. Moscow. p. 272.

1887. Certificate of the Yekaterinoslav Honored Citizen Petr Bashmakov. *Yekaterinoslavskiy Yubileynyy Listok*, p. 53.

Lazebnik, V.I., 1998. The merchant class of Yekaterinoslav and its role in the history of the city. *Naddniprianskiy Istoryko-Kraieznavchyi Zbirnyk*, Issue 1, pp. 139–145.

Lazebnik, V.I., 1998. Yekaterinoslav mayor. *Grani*, no.2, pp. 92–97.

O vozvedenii v potomstvennoye pochetnoye grazhdanstvo Artamonovykh, Beliavskikh, Kiselevykh, Krantsfeldov, Munshteinov. [On the assignment of the hereditary title of citizen of honour to Artamonov, Beliavskiy, Kiselev, Krantsfeld, Munshtein]. [manuscript]. Ф. 1343. – Оп. 39. – Ч. 1. – Д. 211, 399, 2095, 2421, 3211. Saint-Petersburg: Russian State Historical Archive.

Rogovich, L.M., ed., 1914. *Pochetnoye grazhdanstvo.* [Freedom of the city. Laws and regulations of the Senate and Ministry concerning assignment of the title of citizen of honour, rights and benefits of this social class]. Saint-Petersburg.

Vladimirov, V.V., ed., 1887. *Pervoye stoletiyе Yekaterinoslava* [The first centenary of the city of Yekaterinoslav. 1787-9 May–1887. The report of the Yekaterinoslav Administrative Board on the ceremonial meeting of the Council on May 9, 1887]. Yekaterinoslav. pp. 240–246.

1832. *Zapiska k voprosu o poryadke utverzhdeniya v pochetnom grazhdanstve kuptsov Novorossiyskogo kraya* [On the procedure of assignment of the title of citizen of honour to the merchants of Novorossiyskiy kray]. [manuscript] Ф. 1343. – Оп. 39. – Д. Saint-Petersburg: Russian State Historical Archive.

Maidan

Chornovol, I.P., 2015. From a borderland to a frontier zone. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Chornovol, I.P., Chornovol, I.P., Cand. Sc. (Hist.), Senior Research Fellow under at the I. Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies NAS of Ukraine.

Abstract

Book review. Kravchenko V., 2010. *Kharkov/Kharkiv: stolitsa pogranychya* [Kharkov/Kharkiv: the capital of a borderland]. Vilnius: EHU. ISBN 978-9955-773-35-1

Kravchenko V., Musiyezdov, A. and Filippova, O., 2010. *Predstavleniya o pogranychye i praktiki ikh ispolzovaniya* [Notion of a frontier and the practice of its application]. Vilnius: EHU. ISBN 978-9955-773-56-6

References

Chornovol, I., 2007. Frontiers of Russia. *Krytyka*, no. 6, pp. 17–21.

Chornovol, I., 2009. Comparative frontiers theory. *Rehionalna Istoriiia Ukrainy*, Issue 3, pp. 41–66.

Kravchenko, V., 1990. *D.I. Bagaley i ego vklad v izucheniye otechestvennoy istorii* [D.I. Bagaley and his contribution to the study of the national history]. Kharkov.

Kravchenko, V. ed., 1999–2008. *Selected works of D.I. Bagaley*. In 6 volumes. Kharkov.

Saienko, V.M., 2015. Exercises on the history of medieval towns beyond Dnipro rapids. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Saienko, V.M., postgraduate student of the Department of World History and Historiography of Kherson State University.

Abstract

References

Tagebuch des Erich Lassota von Steblau. 1866. *Galle*, pp. 224.

Bagaley, D.I., 1890. General review of antiquities of Kharkov Governorate. *Kharkovskiy Sbornik: Nauchno-Literaturnoye Prilozheniye k Kharkovskomu Kalendariu*, no.4, p. 34.

Bertye-Delagard, A.L., 1920. Study of some baffled questions of Middle Ages in Taurida. *Issledovaniya Tavricheskoy Uchenoy Arkhivnoy Komissii*, no.57, p.13.

Dovzhenok, V.Y., 1961. Tatarian town on the lower reaches of the river Dnipro in the late Middle Ages. *Arkheolohichni Pamiatky URSR*, vol. X, pp. 175–193.

Erich Lassota von Steblau. 1984. Diary. *Zhovten*, no.10, p. 107.

Fomenko, V.G. 2010. Kishens called masjids by mistake. *Muzeynyi Visnyk*, no.10, pp. 241–246.

Grigoryev, A.P., 1983. Golden Horde khans of the 60s - 70s of the 14th century. *Istoriografiya i Istochnikovedeniye Stran Azii i Afriki*. Issue VII, pp. 9–54.

Ilyinskiy, V.Ye. 1991. Wild Steppe in XIII–XIV centuries (in view of the northern politics of Crimea). *Problemy Istorii Kryma*, Issue 2, pp. 26–28.

Kapustin, A.I., 1867. Ancient acts of the Patriarchate of Constantinople relating to Novorossiyskiy kray. *Zapiski Odesskogo Obshchestva Istorii Drevnostey*, vol.6, pp. 445–473.

Kirilko, V.P., 2005. *Krepostnoy ansambl Funy (1423–1475)* [The Funa Fortress (1423–1475)]. Kyiv.

Murzakevich, N. ed., Copy of the papers of the Ambassadors of His Majesty: Cup-Bearer and Colonel and Pereyaslav Governor Vasiliy Mikhaylov, Tyapkin junior, and clerk N. Zotov. *Zapiski Odesskogo Obshchestva Istorii Drevnostey*, vol.2, pp. 571–575.

Pioro, I.S., 1999. Descendants of Crimean Goths in the light of historical and ethnographic studies. In: *M.V. Lomonosov MGU. Conf. 60 Let Kafedre MGU im. M.V. Lomonosov*. Moscow. pp. 218–219.

Saienko, V.M., 2013. On the princely "sophisticated dream" in The Tale of Igor's Campaign. *Sivershchyna v Istorii*, issue 6, pp. 107–108.

Saienko, V.M. and Dziuba, S.G., 2006. The column cap of the age of Golden Horde that was found in Nyzhne Podniprovia. In: *3rd Sudak Conf. "Prichernomorye, Krym, Rus v Istorii i Kulture"*. vol.2, pp. 284–289.

Serbina, K.N., ed., 1950. *Kniga bolshomu chertezhu* [The book of the big drawing]. Moscow: Izd-vo AN SSSR.

Syroyechkovskiy, B.Ye., 1935. Gosti-Surozhane. *Izvestiya Gosudarstvennoy Akademii Istorii Materialnoy Kultury*. Issue 127, p. 124.

Yelnikov, M.V., 2001; 2006. *Srednevekovyi mogilnik Mamay-Surka* [Middle Ages burial ground of Mamay-Surok]. vol.1; 2. Zaporozhye.

Yelnikov, M.V., 2005. Economic and cultural relations of the population of lower reaches of the river Dnipro and Crimea in the age of Golden Horde. *Sugdeyskiy Sbornik*, issue 2, p. 61.

Tyurin, V.A., 2015. Bourgeois Samara: terra incognita. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Tyurin, V.A., Cand. Sc. (Hist.), Senior Lecturer in Samara State University, RF.

Abstract

Book review: Kobozeva, Z.M., 2013. *Meshchanskoye sosloviye g. Samara v prostranstve vlasti I povsednevnosti (vtoraya polovina XIX – nachalo XX vekov), ili rasskaz o "dushe s povinnostyami"* [Bourgeois in the city of Samara in the space of authority and everyday routine (the second half of 19th- the beginning of 20th centuries), or the story about "a soul with obligations"]. Samara: Samarskiy Universitet. ISBN 978-5-86465-584-9

References

Kabytov, P.S., Dubman, E.L. and Leontyeva, O.B., eds., 2013. *"Obretniye rodiny": obshestvo i vlast v Srednem Povolzhye (vtoraya polovina 17 - nachalo 20 vekov)* ["Acquisition of a motherland": society and power in the Middle Povolzhye] Part 1. History outline, monograph. Samara.

Kobozeva, Z.M., 2013. *Meshchanskoye sosloviye g. Samara v prostranstve vlasti I povsednevnosti (vtoraya polovina XIX – nachalo XX vekov), ili rasskaz o "dushe s povinnostyami"* [Bourgeois in the city of Samara in the space of authority and everyday routine (the second half of 19th- the beginning of 20th centuries), or the story about "a soul with obligations"]. Samara: Samarskiy Universitet. ISBN 978-5-86465-584-9.

Slutskiy, A.I., 2015. Three points of view on the history.... *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Slutskiy, A.I., Cand. Sc. (Ed.), Professor, Associated Research Fellow of the Southern Branch of the Russian Research Institute for Cultural and Natural Heritage named after D.S. Likhachev, Atlanta, GA.

Abstract

Book review: Korolenko, P.P., Popko, I.D. and Felitsyn, Ye.D., 2014. *Istoricheskaya publitsystika Kubani vtoroy poloviny XIX – nachala XX vekov* [Historical publicistic writing in the Kuban in the second half of 19th- the beginning of 20th centuries]. Krasnodar: Periodika Kubani.

References

Bart, R. 1994. *Izbrannye trudy. Semiotika. Poetika* [Selected works. Semiotics. Theory of poetry]. Moscow. p. 46.

Korolenko, P.P., 2004. Zakubanskiy kray (On the history of Western Caucasus). In: P.A. Kuzminov, ed., 2004. *Landshaft, etnograficheskie i istoricheskie protsessy na Severnom Kavkaze v XIX – nachale XX veka* [Landscape, ethnographic and historical processes in Western Caucasus in 19th – 20th centuries]. Nalchik: El-fa.

Popko, I.D., 1909. General-Lieutenant I.D. Popko's diary. *Russkiy Arkhiv*, Book 3, no.11, p. 324.

Popko, I.D., 1858. *Chernomorskiye kazaki v ikh grazhdanskom i voennom bytu: Ocherki kraya, obshchestva, vooruzhennoy sily i sluzhby* [Black sea Cossacks in their civil and military mode of life]. Saint Petersburg: P.A. Kulish Publishing House. XX, 292, 1V.

Rozanov, V.V. 1992. *Iz vospominaniy i mysley ob A.S. Suvorine* [Memories and thoughts about A.S. Suvorin]. Moscow. p. 65.

Tartakovskiy, A.G., 1991. *Russkaya memuaristika XVIII – pervoy poloviny XIX veka. Ot rukopisi k knige* [Russian memoiristics of 18th – first part of 19th century. From a manuscript to a book]. Moscow: Nauka. pp. 142–143.

Kharlan, O.V., 2015. Historical environment of the capital of Crimean Khanate in the town of Bakhchysarai: A nomination to be included to the UNESCO World Heritage List. *Frontiere Mista*, 4.

Authors

Kharlan, O.V., Cand. Sc. (Arch.), Senior Research Fellow of the Scientific and Research Institute of Cultural Heritage Studies under Ministry of Culture of Ukraine.

References

UNESCO World Heritage Centre. 2003. Bakhchisaray Palace of the Crimean Khans.[online] UNESCO. Available at: <<http://whc.unesco.org/en/tentativelists/1820>>

Bobrovskiy, T.A., 2012. Hazards, risks and other factors affecting the safety, preservation and approachability of an object. In: *Seminar "On nomination of the object "Historical Environment of the capital of Crimean Khans in the town of Bakhchisaray" to be included to the UNESCO World Heritage List*. V.I. Vernadskiy Technical National University, Simferopol.

Bruders, A., 2012. Control over the tourist traffic. In: *Seminar "On nomination of the object "Historical Environment of the capital of Crimean Khans in the town of Bakhchisaray" to be included to the UNESCO World Heritage List"*. V.I. Vernadskiy Technical National University, Simferopol.

Droste, B. von, 2012. Future prospects. In: *Seminar "On nomination of the object "Historical Environment of the capital of Crimean Khans in the town of Bakhchisaray" to be included to the UNESCO World Heritage List"*. V.I. Vernadskiy Technical National University, Simferopol.

Kharlan, O.V. and Naumenko, V.Ye., 2012. *Nomination of the object to be included to the UNESCO World Heritage List "Historical Environment of the capital of Crimean Khans in the town of Bakhchisaray"*. Kyiv; Bakhchysarai.

Kharlan, O.V., Floor-plan diagram of the Bakhchisarai Palace and Park Ansamble according to archive documents dated 18-19th centuries. In: *All-Russian Scientific Conf. "Architectural heritage"*. Moscow: RAABN, Research Institute of History of Architecture and City Planning

Kharlan, O.V., 2012. Development of the conceptual plan of spatial organization of the state historical and cultural reservation in the town of Bakhchysarai including determination of limitations and mode of exploitation of the areas preserved. In: *Int. Sci. Conf. "Methodical problems of heritage research" in memory of P.T. Tronko*. Kyiv.

Kharlan, O.V., 2012. The main questions on the nominated object management. In: *Seminar "On nomination of the object "Historical Environment of the capital of Crimean Khans in the town of Bakhchisaray" to be included to the UNESCO World Heritage List"*. V.I. Vernadskyi Technical National University, Simferopol.

Naumenko, V.Ye. and Kharlan, O.V., 2012. General description of the nominated object. Limitations and modes. In: *Seminar "On nomination of the object "Historical Environment of the capital of Crimean Khans in the town of Bakhchisaray" to be included to the UNESCO World Heritage List"*. V.I. Vernadskyi Technical National University, Simferopol.

Naumenko, V.Ye. and Kharlan, O.V., 2012. Zoning of preserved area of historical and cultural preservation. In: *Business Conference "Work on the promotion of the objects nominated to be included to the UNESCO World Heritage List"*, Sevastopol, Khersones.

Plamenytska, O., 2007. The List of Worlds Cultural and Natural Heritage: principles of formation. *Visnyk Ukrainskoho Komitetu ICOMOS*, Issue 1, p. 26.

Serdiuk, O., 2007. Ukrainian objects in the preliminary list of world heritage. *Visnyk Ukrainskoho Komitetu ICOMOS*, Issue 1, p. 39.

Serdiuk, O.M. and Kharlan, O.V. 2011. *The conceptual plan of organization of the historical and cultural reservation in the town of Bakhchysarai including determination of limitations and mode of exploitation of the preserved areas*. Kyiv: NDI Pamiatkookhoronnykh Doslidzhen. p. 18.

Shmidt, R. and Hertsen, O.G. 2012. Cultural value and nomination criteria. In: *Seminar "On nomination of the object "Historical Environment of the capital of Crimean Khans in the town of Bakhchisaray" to be included to the UNESCO World Heritage List"*. V.I. Vernadskyi Technical National University, Simferopol.

Tyshchenko, O.I. and Tymanovych, Ye.V. 2004. *Report on the research "Development of the introductory offer concerning nomination of Bakhchisaray Palace to be included to the UNESCO World Heritage List"*, Kyiv: NDITIAM. p. 49.

WHC. 05/2. 2005. *Orientations devant guider la mise en oeuvre de la Convention du patrimoine mondial* [Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention]. dated February 2, 2005.